

KULTŪROS, FILOSOFIJOS IR MENO INSTITUTAS

KULTŪROLOGIJA

10

KULTŪRINIAI TAPATUMAI
IR POKYČIAI

VILNIUS 2003

TURINYS

Pratarmė	7
----------------	---

MODERNIZACIJA, GLOBALIZACIJA IR TAPATUMAI

<i>Almantas Samulavičius</i> . Globalizacija, nacionalinė kultūra ir tapatumas ..	10
<i>Algirdas Gaižutis</i> . <i>Homo europeus</i> , Europos kultūros virsmai ir lietuviai ..	21
<i>Jurgita Šiaučiūnaitė-Verbickienė</i> . Jie /svetimi/ apie mus /savus/.	
Sugyvenimo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos visuomenėje realijos ..	39
<i>Virginijus Savukynas</i> . Etnokonfesiniai santykiai Pietryčių Lietuvoje istorinės antropologijos aspektu	80
<i>Pilė Veljataka</i> . Tautinė individualybė ir lietuvių meno raidos gairės (1918–1940)	99

URBANISTINĖ KULTŪRA IR PAVELDAS

<i>Laima Kiauleikytė</i> . <i>Freimaurerlied</i> atgarsiai L.G. Rėzos (1776–1840) kūryboje	126
<i>Vytautas Berenis</i> . Vilniaus miesto XIX a. pirmosios pusės istorijos tyrimo problemos.	144
<i>Vida Bakutytė</i> . Lietuviškoji Stanislawo Moniuszkos gaida	153
<i>Dalius Viliūnas</i> . Filosofijos amžius Lietuvoje: Apšvietos filosofavimo savitumai	188
<i>Arvydas Pacevičius</i> . Stanislovo Čerskio kelionė po Vakarų Europą 1819–1821 m.	218
<i>Jūratė Markevičienė</i> . Senamiesčio įvaizdžiai Vilniaus kultūros paveldo saugoje XX a.: nuo kraštovaizdžio iki praeities skeveldrų	233
<i>Jūratė Landsbergytė</i> . Miesto įvaizdis kaip lietuvių muzikos (ir tautos) atsinaujinimo problema	294
<i>Inga Jankauskienė</i> . Lietuviška muzikologinė literatūra tarpukario Lietuvoje (1918–1940)	309
<i>Jolanta Širkaitė</i> . Nežinomi Rōmerių dinastijos dailininkai	349

RELIGIJA IR SOCIUMAS

<i>Gintaras Beresnevičius</i> . Japonų šintoizmas ir baltų religijos	364
<i>Stanislovas Juknevičius</i> . Dabartinės visuomenės dvasinė kultūra: psichologiniai religingumo determinantai	380
<i>Elvyra Usačiovaitė</i> . Religinė vilniaus kraštovaizdžio prasmė lietuvių liaudies tradicijoje	402
Summaries	436
Asmenvardžių rodyklė	452
Apie autorius	463

CONTENTS

Introduction	7
MODERNIZATION, GLOBALIZATION AND IDENTITIES	
<i>Almantas Sanulavičius</i> . Globalization, National Culture and the Humanities	10
<i>Algirdas Gaižutis</i> . <i>Homo europeus</i> , Cultural Transformations and Lithuanians	21
<i>Jurgita Šiaučiušaitė-Verbickienė</i> . They/Other about Us/Own: the Realities of Co-existence in the Society of the Grand Duchy of Lithuania	39
<i>Virginijus Savukynas</i> . Ethnic-Religious Relations in Southeastern Lithuania from the Perspective of Historical Anthropology	80
<i>Pilė Veljataka</i> . National Individuality and Lithuanian Cultural Guidelines (1918–1940)	99
URBAN CULTURE AND HERITAGE	
<i>Laima Kiauleikytė</i> . Echoes of <i>Freimaurerlied</i> in the Creation of Liudvikas Rėza (1776–1840)	126
<i>Vytautas Berenis</i> . Issues in Historical Studies of Vilnius of the First Half of the 19 th Century	144
<i>Vilja Bakutytė</i> . The Lithuanian Spirit in the Works of Stanislaw Moniuszko	153
<i>Dalius Viliūnas</i> . Age of Philosophy in Lithuania: The Features of the Philosophy of Enlightenment	188
<i>Arovydas Pucevičius</i> . Stanislovas Čerskis' Journey across Western Europe between 1819 and 1821	218
<i>Jūratė Markevičienė</i> . Images of Vilnius' Old Town in the Protection of Cultural Heritage in the 20 th Century: From Landscape to Fragments of the Past	233
<i>Jūratė Landsbergytė</i> . The Image of the City as the Issue of Lithuanian Musical (and National) Revival	294
<i>Inga Jankauskienė</i> . Lithuanian Musicological Literature: 1918–1940	309
<i>Jolanta Širkaitė</i> . Unknown Artists of the Römer Dynasty	349
RELIGION AND SOCIUM	
<i>Gintaras Beresnevičius</i> . Japanese Shinto and Baltic Religions	364
<i>Stanislovas Juknevičius</i> . Spiritual Culture in Contemporary Society: Psychological Determinants of Religiousness	380
<i>Elvyra Usačiovaitė</i> . Religious Meaning of the Devil's Image in Lithuanian Folk Tradition	402
Summaries	436
Index of Names	452
About authors	463